

Indul egy erdész társasjáték

Úgy gondolom, hogy az egyszerű, mégis látványos, izgalmas társasjáték volt a Homo ludens megteremtője. Ki-ki játékos példák sokaságát tudná sorolni, kezdve például a régi kihalt ősök egyszerű, látványos, izgalmas, társas őserdei mamutvadászatától egészen a napjaink bonyolult, szürke, unalmas, társas mezei pénzvadászataig.

Az E. L. júniusi számában *Gerely Gábor* tollából olvashattunk egyfajta közbenső, szakmai társasjáték születéséről. A leírt játék legfőbb célja, hogy számos buktatón túljutva, a győztes elsőként erdősítse be a központi játéktáblán az arra kijelölt játémezőket.

Ilyen jellegű szakmai társasjátékot hazánkban évről évre több százan vagy alig ezren már játszanak/játszunk, talán inkább erdészeti szakemberek, semmint laikusok. A játék teljesen életszerű, tirtarka központi tábláján kismillió erdészkerület erdősítés alá vont erdőrészlete található. A játékszabályok minden játékos tarsolyában vannak, törvények, erdőtervek és erdősítési tervek formájában, az erre kijelölt játékmesterek által jóváhagyottan és játék közben is felügyelve a játékszabályok megtartását. Minden egyes játékos erdősítési feladat jelenthet buktatót, kínálhat bónuszt az adott játékosnak objektíve és szubjektíve egyaránt. Ezért azután eleve nincs szükség dobókockára (*alea iacta est*), mert minden játékos tudja már kezdéskor, hogy hosszabb távon kiegyenlítődnek a sikerek és a balsikerek.

A játékosok nem mások, mint Állam bácsi és csapata, kontra az újabb magánerdő-tulajdonosok játékos csapatai, valamint gazdasági társaságok és csapataik. A csapatokon belül is főleg az erdészeti szolgálat, esetenként a természetvédelmi hatóság játékosai, kontra a kiterjedtebb erdőművelés játékosai. Nos, még valamit szükséges említeni, amit a legtöbb mai játéknál íratlan szabályok tiltanak: a kibicelést! A (szakmai és anyagi) felelősség nélküli beleszólást (leginkább hangulatkeltés, félre nem érthető utalás, csúsztatás, figyelemelterelés, bajusz-összeakasztás stb.) ez a játék elég jól tűri még.

A játék legfőbb kérdése, hogy az erdősítők az egész éves jól végzett munkát szakmailag el tudják-e adni Állam bácsi csapatának, és ha igen, jelenleg a legfőbb cél: az erdősítőknek a tavalyi

árszinten megszabott ellenértéket szabályszerűen bevasalni Állam bácsitól.

A játékosok immár két-három éve formálódó újabb elvek és elszámolások szerint kezdték/kezdik a lejátszott játékok értékelését, egy külön melléktáblán, röviden a hagyományos „E” lapon. A formálódó elvek és elszámolások ugyan hol közelebb, hol távolabb állnak a kiterjedtebb területen erdősítő, tehát gazdálkodni is kényszerülő egyik-másik játékos számára elfogadható szinttől, ez tehát adott esetben az Állam bácsi számára előny, mint az egyébként is szerencsételtett vevő előnye.

A játék végén tehát, a kismillió erdősítésről kitöltött „E” lapok alapján, ha nem is mindig komparatív módon, Állam bácsi csapata és az erdősítők csapata külön-külön (is!) értékelte/értékeli az éves erdősítési játékokat (a játék első üteme), hogy azután egyszerűbb vagy bonyolultabb egyeztetések után tisztázzák az eltérések okát, kompromisszumos megegyezésre jussanak és győztest hirdessenek (első győzelmi fokozat).

Az erdősítők csapata ezután a tisztánlátás és a következő évi játékok sikerének megalapozása végett (talán, mert érdekelt a sikerben!), a gazdálkodás igénye szerint (talaj-előkészítés, erdősítés, ápolás, védelem stb.) külön is feldolgozta/feldolgozza az elért eredményeket és a következő éves játék min-

den részletre (és erdő részletre) kiterjedő teendőjét. És amíg Állam bácsit az érdeklő főleg a győzelemből, hogy egy-egy erdő részlet mit visz a konyhára (a gazdálkodóéra) abban az éves játékban, addig az erdősítő játékos az is fenemód izgatja, hogyha éppen nem hoz a konyhára semmit abban a játékos évben, és merészelt dolgozni mégis, megnyit visz el egy-egy fránya erdősítés (Izgalom atyja, hagyj el!). A játéknak ez a második fokozata, amelynek – a lényegét tekintve – nincs győztese, teljesen eltér mondjuk a Teremtéstől, amelynek nincs vesztese, csak az erdősítő Én.

A 2000. évi erdősítési szakmai játékok (újabb eszjéá) melléktáblája, új „E” lapja – úgy tűnik – továbbra is hozamvezérelt. Remélhetően egyformán, egyként értelmezve használja majd a játékhoz Állam bácsi csapata és az erdősítők csapata is. Az egyezőség alapja („E” lapja!) így a játék első fokozatában biztosítva lenne (különösen, ha csak az egyik játékos értékelése futna, mint egylényegű, elfogadott, hivatalos eredmény!).

Az éves szakmai játékok szélesebb alapjainak rögzítése, költség szempontú adatok beépítése, a külön szakhatósági követelmények, tiltások gazdasági rendszerbe állítása újabb, minden játékos igényét tartalmazó „E” lap kísérletek eredménye is lehet(ne)!

Apatóczy István

A mi nyelvünk

Kissé hosszabban kell arról szólni, hogy valójában kinek vagy minek köszönhető ez a könyv. Hogy a nyelv mindannyiunké, mi sem bizonyítja jobban, mint ennek a kötetnek a megjelenése. Ugyanis nem a „szakma” kezdeményezése volt, azaz nem nyelvészek, irodalmárok, írók vagy valamely szerkesztőség összefogásának eredményeként üdvözölhetjük létrejöttét. Az Országos Erdészeti Egyesület Elnöksége határozta el, hogy államiságunk ezredik évfordulóját nemcsak a sajátosságaikból fakadó módon – például emlékparkok, emlékfák telepítésével – ünneplik meg, hanem anyanyelvünk tiszteletére könyvet jelentetnek meg. Részükről ez az elkötelezettség nem véletlen: amint azt a szerkesztő bevezetőjéből, pontosabban Útbaigazítójából megtudjuk, a magyar erdészeti szaknyelv kialakulása óta, azaz a

XIX. század közepétől az erdészek mindig is sokat törődtek mind szaknyelvükkel, mind pedig anyanyelvükkel.

(Édes anyanyelvünk)

SZAVAK

Szavak, csodálatos szavak.
Békítanak, lázítanak.

Eldöntenek egy életet.
Följárnak, mint a kísértetek.

Szárnyalnak, mint a gondolat.
Görnyedve hordnak gondokat.

Világot jelentenek,
Meghaltál, ha már nincsenek.

Dalolnak és dadognak ők,
Gügyögnek, mint a szeretők.

Ölnek és feltámasztanak.
Szavak, csodálatos szavak.

Jubász Gyula